

MAKtár

A Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány havilapja

Lacza Márta, a szeretetportrék festője

12-13. oldal

Pályázati felhívások
2., 5., 10., 22. oldal

Munkácsy a nagyvilágban
8-9. oldal

*A szabad művészetek doktorainak
jubileumi kiállítása az
Ernst Múzeumban*
21. oldal

Pont kerülhet a nyugdíj ügy végére
3. oldal

A történelmi hiátusok kutatója
6-7. oldal

Eöry Emil újabb szobrairól
11. oldal

Kesztyűs Ferenc, a kísérletező művész
14-15. oldal

Kitüntetések, művészeti díjak március 15. alkalmából
18-20. oldal

Karcpoétika

„A múlt és a jövő nagy és végzetes cezúrájának közepén állunk. Nem a reformoktól fázunk - senki se óhajtja jobban, hogy azok jó végre menjenek, mint mi, akik egy évtized óta e reformmunka pionírjai voltunk -, hanem attól az „új világ“-tól didergünk, amelynek lehangosabb kikiáltói között talán egy sincs, kinek fogalma lenne olyan jövőnek építéséről, amelyben múltunknak időtlen értékei is helyet foglalnak az új eszmék oldalán.“

[Részlet Pethő Sándor (1885-1940) publicista, szerkesztő
Levél egy elbujdosott barátom után című írásából.]

Megtiszteltetés és felelősség

Általában nem elegáns dolog az olvasót a lapot készítő személyes érzéseivel traktálni. Az újságíró ügye újságírói szempontból nem ügy. Világos direktíva, mégsem állom meg, hogy ne vétsek ellene. Mentségemre szolgáljon, hogy örömmel, amit most szétkürtölni készülök, mégiscsak a Maktárhoz kapcsolódik.

Az újságok minden más híresztelés-
sel ellentétben az olvasónak készül-
nek. Az újságíró azt szeretné, ha a
produktum, a termék felkeltené az
érdeklődést, rokonszenvre találna.
Mivel ezt előre megjósolni nem
lehet, az újságírás vakrepülés.

A februári Maktárban felhívást
adtunk közre, kértük jelezzék, ha
igényt tartanak a lapra.

A visszajelzések száma miatt egy-
szerre érzek meglepetést és örömet,
a vártnál jóval többen tudatták
ugyanis, hogy szívesen olvasnának
bennünket. Ismert művészekről és
művészetkedvelő ismeretlenekről
kaptunk javaslatokat, dicséző
szavakat. Köszönjük! Nagy meg-
tiszteltetés ez a kiadónak és a
szerkesztőségnek. Megtiszteltetés és
felelősség, ami mindannyiunkat
arra ösztönöz, hogy még nagyobb
odafigyeléssel - a számos bosszan-
tó, nem egyszer szégyellni való
hibát kijavítva - készítsük a kiad-
ványt.

A felhívás még él, új olvasóinkat
arra biztatom, jelentkezzenek, ha
igényt tartanak a Magyar Alkotó-
művészeti Közalapítvány havi-
lapjára. Nagy kíváncsisággal vár-
juk javaslataikat, észrevételeiket,
véleményüket is.

a főszerkesztő

MAKtár

A Magyar Alkotóművészeti
Közalapítvány havilapja

Megjelenik:

10 000 példányban

Kiadja:

a Magyar Alkotóművészeti
Közalapítvány

Felelős kiadó: **Dr. Nagy István**,
a kuratórium elnöke

Főszerkesztő: **Gazdik István**

Szerkesztő: **Nemes Attila**

Szerkesztőségi titkár: **Gömöri Bea**

Szerkesztőség:

1055 Budapest, **Báthori u.10.**

Telefon: **06-1/428-5001**

Fax: **06-1/473-1613**

E-mail: **maktar@alkotomuveszet.hu**

Tördelés, nyomdai előkészítés:

Octopus Bt., Illés Zoltán

ISSN: 1786-7525

A MAKtár digitális változata meg-
található a **www.alkotom.hu** címen.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány a 15/1995.(XII.29.) MKM rendeletben foglalt hatáskörében eljár-
va az alábbi műteremlakás bérletére vonatkozó

**pályázatot
meghosszabbítja.**

Köszeg, Zrinyi u. 8. fszt. 2. sz. (167 m², melyből műterem 64 m²)

A műteremlakás megtekintésére időpontegyeztetés a (06-1) 428-5000 telefonszámon lehetséges.

A pályázatok beadásának határideje: **2005. április 30.**

Postacím: Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány
1054 Budapest, Báthori u. 10. II. em.

A pályázat részletes feltételeit tartalmazó űrlap beszerezhető a helyszínen a műteremlakás megtekintésekor,
vagy a Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány titkárságán (1054 Budapest, Báthori u. 10. II. em.)

Felhívjuk a pályázók figyelmét arra, hogy a pályázathoz kötelezően csatolni kell a művész részletes szak-
mai önéletrajzát, eddigi munkásságát áttekinthető, legfeljebb 4-5 oldalas sokszorosított dokumentációt vagy
nyomdai úton előállított katalógust, valamint a műterem használata során megvalósítani kívánt munkatervet.
Ennek hiányában a pályázat érvénytelen.

A pályázatok elbírálására előreláthatólag 2005. május végéig kerül sor, melynek eredményéről a pályázókat
személyesen értesítjük.

Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány Kuratóriuma

Új telefonszámok a MAK-nál

A Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány ISDN vonalakat igényelt, amelynek következtében telefonszá-
maink 2005. március 30 - tól megváltoztak, az alábbiak szerint:

Igazgatói titkárság:

Asztalosné Zupcsán Erika	igazgató	T.: 428-5000	F.: 473-1613	E-mail: maktitkarsag@alkotomuveszet.hu
Bányai Annamária	titkárságvezető	T.: 428-5000	F.: 473-1613	E-mail: annamaria.banyai@alkotomuveszet.hu
Nemes Attila	kuratóriumi titkár	T.: 428-5000	F.: 473-1613	E-mail: nemes.attila@alkotomuveszet.hu

Gömöri Beáta	titkársági asszisztens	T.: 428-5000	F.: 473-1613	E-mail: maktar@alkotomuveszet.hu
Gyeraj Péter	belső ellenőr	T.: 428-5004	F.: 473-1613	E-mail: gyeraj.peter@alkotomuveszet.hu
Bán Györgyi	műtárgyraktáros	T.: 428-5015	F.: 473-1613	E-mail: maktitkarsag@alkotomuveszet.hu

Igazgatási osztály:

Juhászné Baráth Márta	mb. osztályvezető	T.: 30-670-2804	F.: 473-1613	E-mail: marta.barath@alkotomuveszet.hu
Szántai Erzsébet	személyzeti ügyek	T.: 428-5006	F.: 473-1613	E-mail: erzsebet.szantai@alkotomuveszet.hu
Kocsis Gáborné	nyugdíjsegélyezési csop.v.	T.: 428-5007	F.: 473-1613	E-mail: gaborne.kocsis@alkotomuveszet.hu

MAKtár szerkesztőség:

Gazdik István	főszerkesztő	T.: 428-5001	F.: 473-1613	E-mail: maktar@alkotomuveszet.hu
Nemes Attila	szerkesztő	T.: 428-5001	F.: 473-1613	E-mail: maktar@alkotomuveszet.hu
Gömöri Beáta	titkár	T.: 428-5001	F.: 473-1613	E-mail: maktar@alkotomuveszet.hu

Jogi ügyek:

Dr. Boross László	ügyvéd	T.: 428-5005	F.: 473-1613	E-mail: laszlo.boross@alkotomuveszet.hu
-------------------	--------	--------------	--------------	---

Műszaki osztály:

Romhányi Gábor	osztályvezető	T.: 428-5010	F.: 428-5014	E-mail: gaborne.romhanyi@alkotomuveszet.hu
Bankó Sándor	ügyintéző	T.: 428-5012	F.: 428-5014	E-mail: vagonkezes@alkotomuveszet.hu
Gyöker György	ügyintéző, gépkocsiv.	T.: 428-5013	F.: 428-5014	E-mail: gyorgy.gyoker@alkotomuveszet.hu

Számviteli osztály:

Jenei Gyula	főkönyvelő	T.: 428-5003	F.: 428-5016	E-mail: gyula.jenei@alkotomuveszet.hu
Csábi Kálmánné	könyvelő	T.: 428-5009	F.: 428-5016	E-mail: kalmanne.csabi@alkotomuveszet.hu
Zolnai Katalin	könyvelő	T.: 428-5008	F.: 428-5016	E-mail: zolnai.katalin@alkotomuveszet.hu
Bácsai Erzsébet	pénztáros	T.: 428-5011	F.: 428-5016	E-mail: erzsebet.bacsai@alkotomuveszet.hu

Tisztelt Olvasók! Kedves Művészek!

A Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány Kuratóriuma 2004. december 11-én döntött arról, hogy az
Alapítói Okiratának 5. pontjában meghatározott feladata (létrejött műalkotások megismertetése) ellátása
érdekében havi rendszerességgel összművészeti kulturális fórumot teremt. Ezt a feladatot a MAKtár
folyóirattal kívánja ellátni.

A MAKtár Szerkesztősége ezúton kéri elsősorban azokat a művészeket, akik érdeklődnek lapunk továb-
bi számai iránt, s szeretnék, ha ingyenes folyóiratunk postai úton rendszeresen eljutna otthonukba, hogy
az alábbi elérhetőségeinken jelezzék ezt az igényüket!

Postai úton: Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány, 1363 Bp., Pf 22

Személyesen: 1054 Budapest, Báthori u. 10. II/204., (Gömöri Bea szerkesztőségi titkár)

Telefonon: (06-1)-428-5001, **Faxon:** (06-1)-473-1613, **E-mailen:** maktar@alkotomuveszet.hu

Az ingyenesség feltétele, hogy a művész tagja legyen valamely művészeti szervezetnek (társaságnak,
egyesületnek, céhnek, alapítványnak). a szerkesztőség

Bővebb, tágabb, művészbárát szabályozás

Pont kerülhet a nyugdíj ügy végére

Hosszú ideje tartó vita, egyeztetések után akár még áprilisban döntés születhet az alkotóművészek nyugdíjának ügyében, a kormány elé kerül több közalapítvány, köztük a MAK alapító okirata, küszöbön a kulturális örökségvédelmi törvény módosítása...

Kérdéseinkre *Dr. Sámuel Balázs*, a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma Jogi Főosztályának vezetője, a Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány Felügyelő Bizottságnak elnöke válaszol.

- *A minisztérium delegáltjaként, 2001 nyarától vesz részt a Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány Felügyelő Bizottságának tevékenységében. Miben áll ez a munka?*

- Ahogy más, ilyen jellegű szervezeteknél, a MAK esetében is az alapító - jelen esetben a Magyar Köztársaság Kormánya - érdekeinek képviselése, a törvényes működés, hatékony gazdálkodás feletti örködés adja a bizottság munkáját. Tapasztalatainkról a jogszabály szabta kötelezettségünk szerint rendszeresen beszámolót készítünk a szakminiszternek.

- *Megítélése szerint hogyan működik a közalapítvány?*

- Az elmúlt négy évben a működést alapvetően a törvényesség jellemezte, a 2003-as számvevőszéki vizsgálat is ezt támasztja alá. Nem kis feladat a művészek igényeinek kiszolgálását összhangba hozni a gazdálkodás hatékonyságának követelményével. Konfliktusok, viták természetesen lehetnek, de ezeket kellő együttműködéssel normális keretek között lehet tartani, megoldást lehet találni. Azt tapasztalom, hogy a közalapítvány igyekszik hangsúlyosan figyelembe venni az alkotóművészek igényeit. Kérdés persze, hogy jó-e ez a közalapítványi szerkezet általában. Tény, hogy a költségvetés legalább 85-90 százalékban a MAK esetében is determinált. Ez nem könnyíti meg a gazdálkodást. A struktúra tehát adott, ám a felügyelő bizottságnak nem tiszte ennek milyenségéről állást foglalni. Mi ebben a felállásban dolgozunk, a jogszabályok talaján.

- *Az eddigiekből úgy tűnik, hogy a minisztériumi delegált tevékenysége meglehetősen egyirányú a közalapítványnál. Valóban így van ez?*

- A napi munka gyakorlatában nem. Természetesen nem minisztériumi köztisztviselőként, hanem a felügyelő bizottság elnökeként veszek részt tanácskozási joggal a kuratórium ülésein, de pontos képem van a történésekről, problémákról. Ha olyasmivel szembesülök, amire a minisztériumnak reagálnia kell, megpróbálom akár informális csatornákon is képviselni azt.

- *Például?*

- Ezek nem feltétlenül világraszóló történetek, de megnehezíthetik vagy megkönnyíthetik a működést. Egy példa: az önkormányzati tulajdonú műteremlakások elidegenítésekor befolyó összeg egy része a közalapítványt illeti meg. A jogszabály meghatározza, hogy mire lehet ezt felhasználni, de új műteremlakás vásárlása - ami pedig teljesen logikus és az alapító szándékaival is egyező lenne - eddig nem szerepelt a lehetőségek között. Ezzel közalapítványi munkám során

találkoztam. A Művészeti Főosztállyal már dolgozunk is a módosításon, rövid időn belül megoldódik ez a probléma.

- *A következő kérdés már a minisztériumi főosztályvezetőhöz szól. Milyen ügyeken dolgozik most a főosztály?*

- A minisztérium jogi jellegű tevékenységét végezzük, ami előterjesztések készítésétől szerződés-kötésekig, jogszabály-módosításokig, peres képviseletig számos területet fog át.

- *Néhány közérdeklődésre számot tartó aktualitás?*

- Küszöbön a kulturális örökségvédelmi törvény módosítása. Az integrált örökségvédelem mint alapelv marad, kisebb-nagyobb korrekciók adják a változást. Új elem lesz például a világörökségre vonatkozó szabályozás, bekerül a törvénybe a történeti és a nemzeti emlékhely fogalma is. A Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány alapító okiratainak módosítása is a közeljövőben várható.

- *Mi indokolja a módosítást?*

- Egyrészt jogszabályi változások, összhangba kell hozni például az üvegseb törvény rendelkezéseivel, de a nyugdíjszabályzatot is beemeljük a dokumentumba.

- *Lehet, hogy megoldódik a mintegy tizenkét éves probléma?*

- A Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány Kuratóriuma 2003. decemberében elfogadott egy nyugdíjszabályzat tervezetet. A kormány elé kerülő anyag jórészt összhangban van ezzel a dokumentummal. Úgy tűnik, hogy a nyugdíjszabályzat módosítása most már bírja a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete, egyéb szervezetek, minisztériumok, gyakorlatilag minden érintett támogatását. A közeljövőben, akár még áprilisban kormánydöntés várható a tárgyban. A nyugdíjakkal kapcsolatban ki kell emelni, hogy a szabályzat A. része a jogosultakra vonatkozó szabályokat tartalmazza, azokkal kapcsolatos rendelkezéseket tartalmaz, akik a Művészeti Alapba történő befizetéssel szereztek jogosultságot. Az eddigieknél bővebb, tágabb, egyértelműen művészbárát a szabályozás, méltányossági, rokkantsági, árvaellátási juttatásokról is rendelkezik. A szabályzat B. része azokra a személyekre vonatkozik, akik befizetői voltak ugyan a Művészeti Alapnak, de nyugdíjjogosultságot nem szereztek. Hosszú ideje húzódo probléma oldódhat meg most azzal, hogy az ebbe a körbe tartozó művészek számára is biztosítjuk a visszafizetést. Jelen állás szerint a befizetett összeg három év alatt, valorizált értékben kerül vissza hozzájuk. Most 130 millió forint áll rendelkezésre ehhez, de jelen állás szerint jövőre és az azt követő évben is 100-100 millió forintot fordíthatunk erre a célra.

Most végre jó esély van arra, hogy ez a probléma minden érintett számára elfogadható módon rendeződjön.

-gazdik-

Ami érdekes

Dr. Sámuel Balázs udvariasan, a „Szerintem ez nem annyira érdekes“ mondatral tér ki a személyére vonatkozó kérdések előtt. Annyit azért megtudok, hogy 1995-ben szerzett jogi diplomát, 1998-ban szakvizsgázott, a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma előtt bíróságon és az Igazságügyi Minisztériumban dolgozott. „Azt viszont megírtad, hogy a kislányom másfél éves. Rá nagyon büszke vagyok!“ - mondja.